

Natur- og arealforvaltning

Winnie H. Brøndum

VFL, Skejby

02.10.14

Besøg fra Gråsten
Landbrugsskole

Videncentrets arbejde med natur- og arealforvaltning

- Naturpleje
- Natura 2000-områder
- Miljøgodkendelsesordningen i relation til natur
- Naturbeskyttelseslovens §3
- Miljøordninger/MVJ-ordninger
- Landdistriktsprogrammet, herunder landbrugsreformen
- Planlægning og "Naturplan Danmark"
- Arealforvaltning – f.eks.:
 - Grøn Vækst, herunder randzonenloven
 - Lov om drift af landbrugsjord
 - Bilag IV arter
- KO
- Markvildt

Hvordan?

- Rådgivning af rådgiverne
- Generel information via Landbrugsinfo, pjecer m.m.
- Temadage, seminarer og konferencer
- Projekter, hvor vi udvikler, finder nye veje og kan tilvejebringe ny viden
- Arbejdsgrupper, workshops og møder med ministerier, kommuner og forskningsinstitutioner
- Faglige bidrag til LogF høringssvar
- Præsentationer og indlæg – til alle der vil lytte

Eksempel

LandbrugsInfo

Byggeri Energi Fjerkræ Får Heste IT Jura Kvæg Ledelse Maskiner Miljø **Planteavl** Rådgivning Svin Tværfagligt Vejret Økologi Økonomi

Miljø, klima og natur

Du er her: LandbrugsInfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning > Naturtyper > Vær opmærksom på nye registreringer af § 3-beskyttede naturområder

1310 Oprettet: 01-05-2013

Er der beskyttet natur på din ejendom?
Information om naturbeskyttelseslovens §3

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

te

om, men skal

t faktiske areal de registreret på
entlige ændringer

er hverken, at
id den faktiske
se eller ej. Man
n en vejledende

vejledning til at

Du er logget ind

Winnie Heltborg Brøndum (lcwhb)
Min profil
Ændre kodeord
Log ud

Forfatter

Planteproduktion
Natur- og miljøkonsulent
Winnie Heltborg Brøndum
Planteproduktion, Natur, miljø og landskab
whb@fl.dk

Naturerhverv.dk
Link til European Agricultural Fund for Rural Development.

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Naturbeskyttelseslovens § 3 - Beskyttede naturarealer

Total ca. 348.000 ha §3-beskyttede naturarealer **Cirka!**

Natura 2000

- Der er udpeget 246 Natura 2000 områder
- Både fuglebeskyttelses- og habitatområder
- Samlet er det 9 % af det danske landareal

Målet er at *fastholde* eller *genoprette gunstig bevaringsstatus* for de naturtyper og arter, som områderne er udpeget af hensyn til

Vi er internationalt forpligtede til at overholde kravene

Natura 2000

9 pct. af det danske landareal =
godt 16.000 km²

Ca. 50 pct. af arealer på land er også udpeget som
§ 3-områder eller fredede arealer

Ca. 25 pct. af arealerne ejes af staten

Natura 2000-planernes betydning

- Ved godkendelse af planer og projekter
- Administrative retningslinjer: f.eks. nye skærpede regler i husdyrloven – fra merbelastning til total belastning
- Konkret forvaltning af Natura 2000 områderne – plejetiltag, genopretning og udvidelse af naturtyper via frivillige aftaler eller ekspropriation
- Flere tilskudsmuligheder / større sikkerhed for muligheden for at kunne opnå tilskud

Bilag IV arter

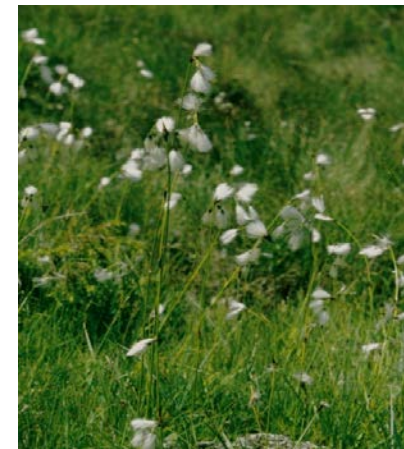
- Er de dyre- og plantearter som Danmark ifølge habitatdirektivet har et særligt ansvar for at beskytte - Kræver streng beskyttelse.
- Der kan ikke gives tilladelse til at gennemføre aktiviteter, der kan indebære, at yngle- og rasteplasser for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.
- Bilag IV-arter er både sjældne arter og mere alm. arter som spidssnudet frø.

Bilag IV art - Hvad kommer det til at betyde i praksis?

- Krav om beskyttelse af arternes yngle- og rasteområder
- Oftest på naturarealer, af og til på ekstensive landbrugsarealer
- Nogle gange krav til alm. marker og produktionsanlæg

Biodiversitet: Fokus på beskyttelse af sjældne og truede dyr og planter

Naturen er dynamisk

- § 3 arealer kan vokse sig ind i (og ud af) beskyttelse
- Udpegningsgrundlag for Natura-2000 kan ændres og nye naturarealer komme til
- Bilag IV-arterne er for manges vedkomne mobile
- Faktiske forhold, der er gældende og det er bruges/lodsejers ansvar at der ikke sker skade
- Dispensationsmuligheder begrænsede!

Der skal være plads til både produktion og natur

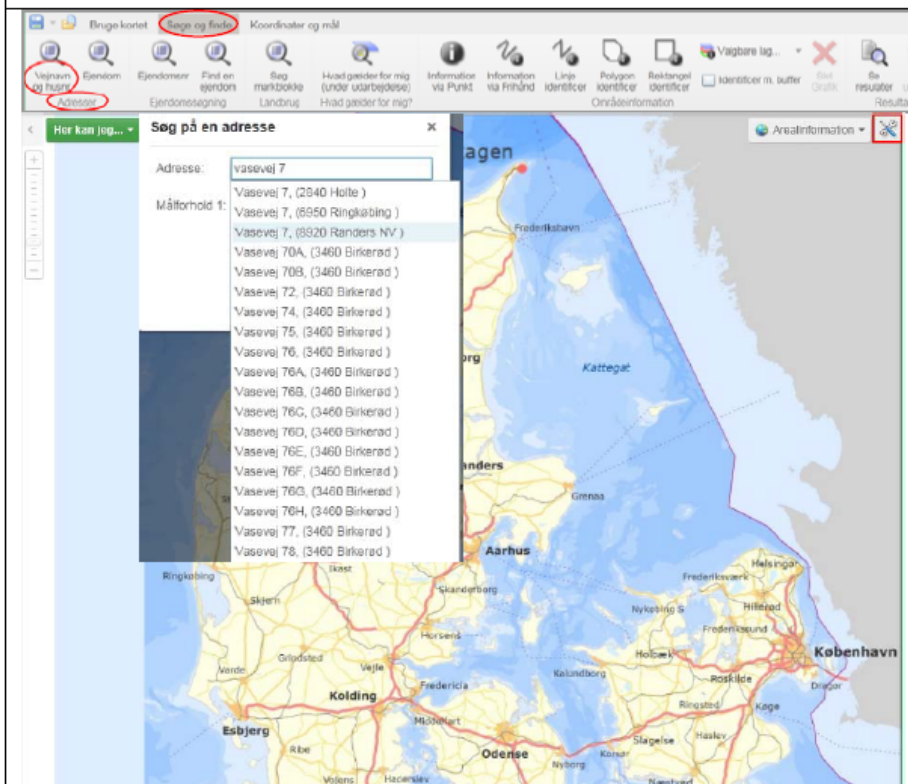
Tænk langsigtet ved køb af ejendom

- Kommuneplaner
- Lokalplaner
- Bygge og beskyttelseslinjer
- Afstandskrav
- Natur- og miljøudpegninger
- Kommunal administrationspraksis

Mange af kravene er områdespecifikke
Se dig godt omkring - før du etablerer dig!

Find udpegningerne

Klik på linket <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/> eller kopier det til din browser for at komme ind på Danmarks Arealinformation.

Værktøjslinjen for kortet kan åbnes ved at klikke på - knappen i øverste højre hjørne.

Bemærk at værktøjslinjen er opdelt i fire faneblade. Under fanebladet "Brug kortet" har du fx mulighed for at zoome ind og ud på Danmarks kortet. Det kan

gøres ved at klikke på og derefter klikke på kortet hvor du ønsker at zoome ind.

Du kan også finde din adresse. Det gøres ved at klikke på fanebladet "Søge og finde" (som er vist med på kortet). Der er en række muligheder for at indtaste adresse, matrikel eller ejendoms-nummer.

Lovbundne natur- og miljøkrav ved miljøgodkendelse af husdyrbrug

- Fosforoverskud
- Beskyttelsesniveauer for nitrat
- Lugt
- Ammoniakkrav

Ammoniakkraft

1. Generelle ammoniakreduktionskrav og BAT-krav
2. Specifikke ammoniakkrav – områdespecifik

Lokaliseringsudfordringer

Specifikke ammoniakkrav

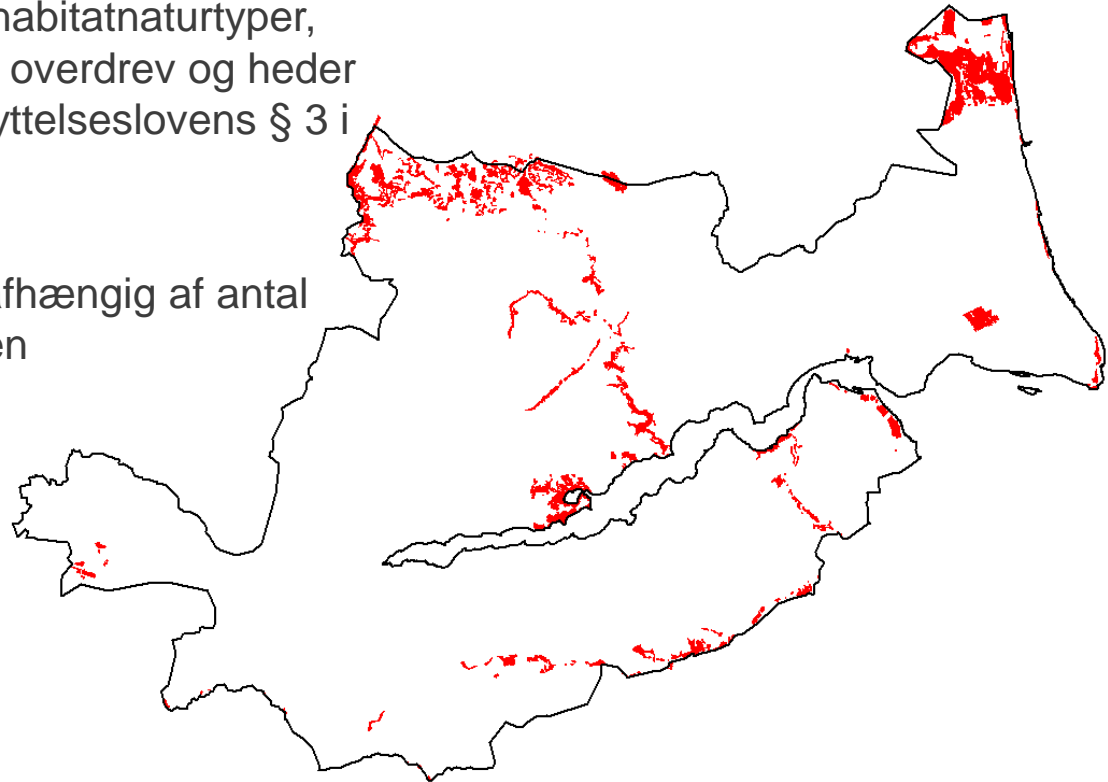
Specifik ammoniakkrav

Kategori 1 natur:

Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper,
uanset størrelse samt overdrev og heder
omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i
Natura 2000

Max. totaldeposition afhængig af antal
husdyrbrug i nærheden

700 g til 200 g

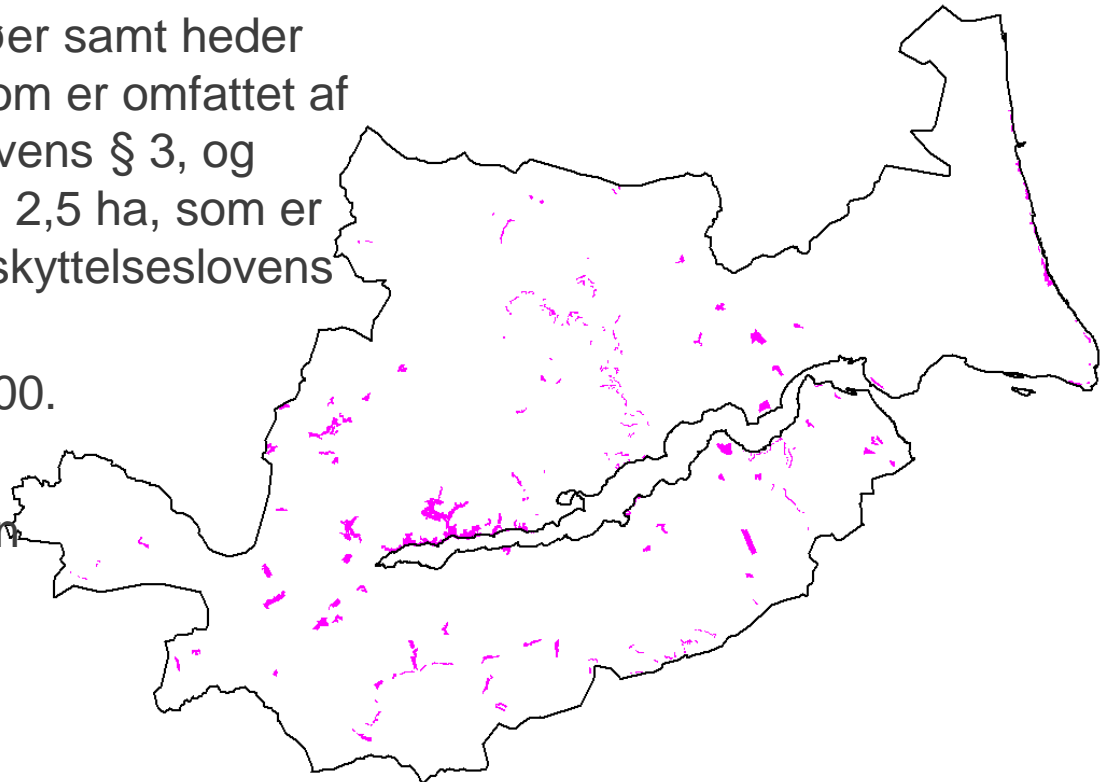
Specifik ammoniakkrav

Kategori 2 natur:

Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Uden for Natura 2000.

Maks totaldeposition
1 kg.

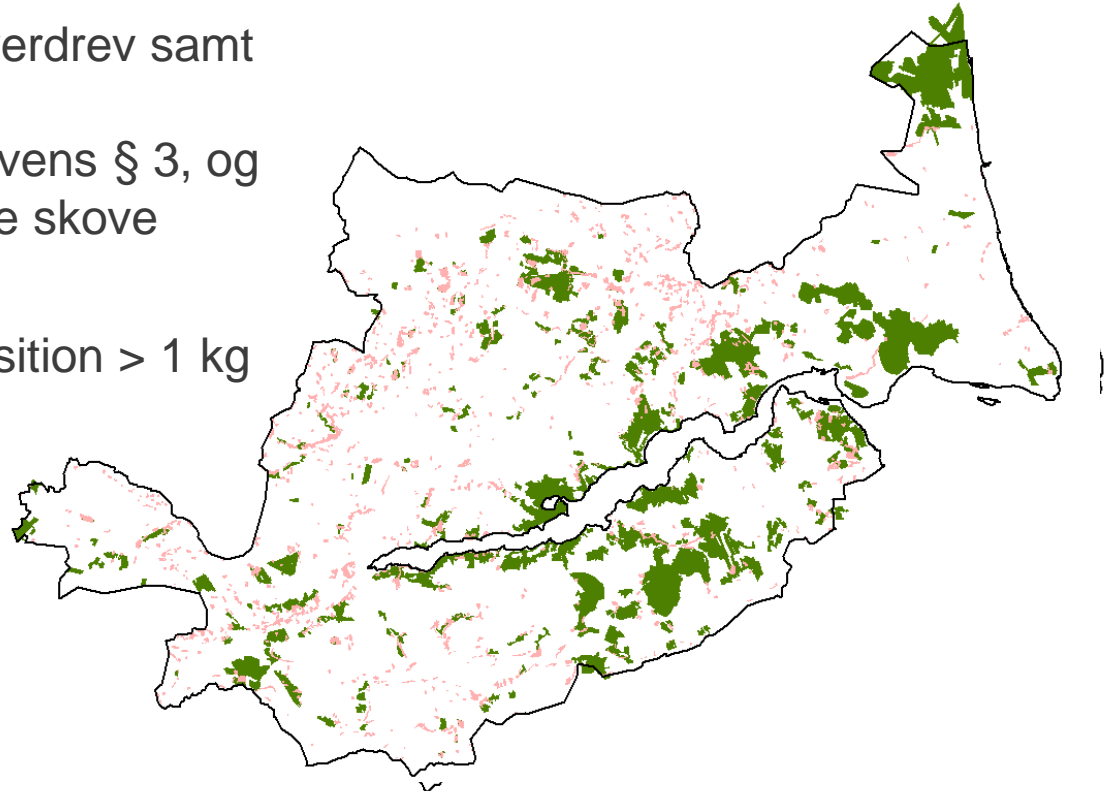

Specifik ammoniakkrav

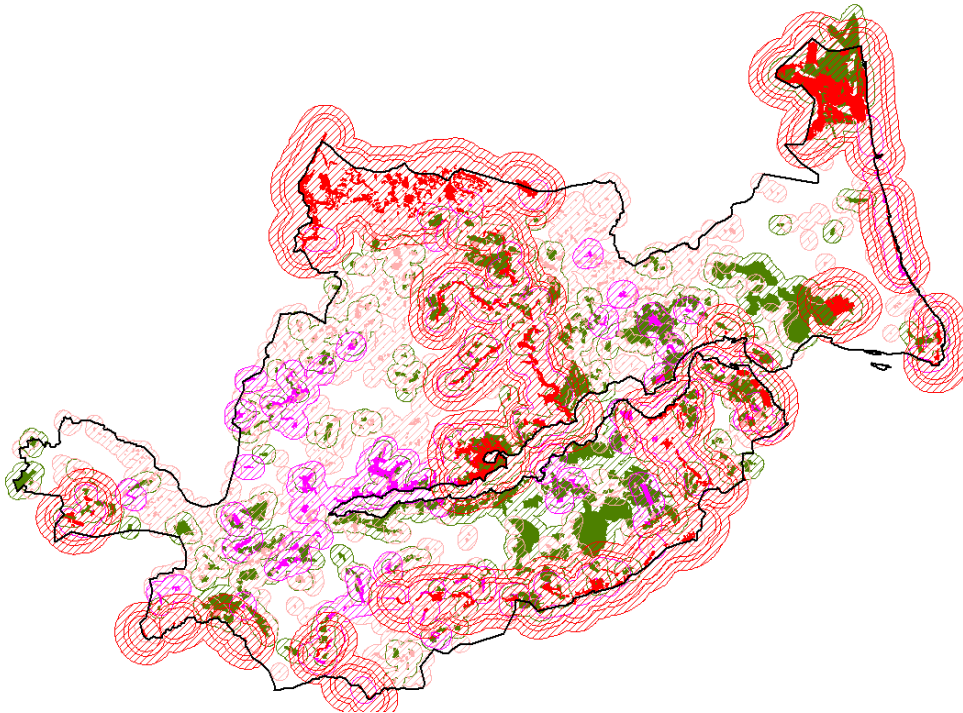
Kategori 3 natur:

Mindre heder og overdrev samt moser omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove

Maksimal merdeposition > 1 kg

Specifikt ammoniakkrav

Eksempel: Slagtesvin
 referencestaldsystem
 24 - 49 % fast gulv
 Med forbehold for
 senere ændringer.

Udfordringer i vurderingen

- Afhænger af naturtypen
- Afhænger af kommunale mål og praksis
- Afhænger af produktionsform og teknologivalg
- Naturen er dynamisk
- Kravet afhænger af dyreholdet på andre ejendomme – dynamisk
- Intet samlet kortværk

Nogle af kravene gælder også med indfasning for revurderinger – Måske?

Mulighederne

- Bevist valg af produktionsform og teknologi
- Ekstensivt landbrug, udegående dyr
- Planteavl
- Økologi
- Naturpleje som driftsgren
- Nye muligheder på vej?

Anbefalinger

- Se dig godt for inden du etablerer dig
 - Få lavet et natur- og miljøtjek
 - Få et godt lokalkendskab
 - Hold dig orienteret
 - Få god rådgivning
-
- Hjertet på rette sted – men hovedet koldt

Natur, miljø og landskab - udfordringer og relaterede projekter

Klimaprojekter

Landbruget i Landskabet

N-forståelse (kredsløb)
DNmark

Bæredygtige ressourcer

Effektive bræmmer
Aktive bræmmer

Sårbare og robuste områder
NICA

Målinger og test af integrerede modeller

Smag på landskabet

SMART NATURA

Naturgenopretning
Udtagning

Recipient
Tålegrænse

Landskabshydrologisk transport –
reduktions oplandskoncept

Landmanden som
vandforvalter

Vådområder og
Minivådområde
SupremeTech

Drænvand til proteinfoder

Grundvand – overfladevand interaktion

Reduceret
grødeskæring

Buffalo-P

Vandvinding og vandløbspåvirkning
HydroCast

Marine modeller
Indsats NST

Optimering af forvaltningen
af kvælstof og vand i landbruget

Vandløbs-
restaurering

Oplandsløsninger

Baltic Deal

Flerårige
Energiagrøder BioM

Flerårige energiagrøder
som virkemidler

Clear I & II

IDRÆN

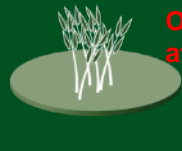
Aquarius
SPICOSA

Agwaplan

Ålegræs
NOVAGRASS

Sædskifte, Tidlig såning mv.
Mellemafgrøder og tidlig såning
Efterafgrøder

Natur og vildtfremmende
tiltag

Demonstration af scenarier for
natur, miljø og klimatiltag

Lukkebrønde til dræn

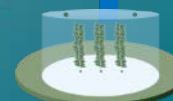
Optimering af mark-
og kulturteknik

Dræn
Kontrolleret dræning
Drænvandmålinger

Marine Økosystemer
Image

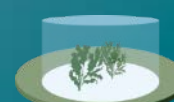

Grant Center
Lolland

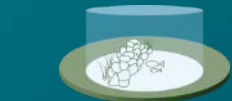

Muslinge-
produktion
MuMiHus

BIO Reef

Tangproduktion

Stenrev
Forprojekt Limfjord
Sønderjylland